

Sygn. akt VIII U 1720/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Elżbieta Trybulec-Czernek

Protokolant: st.sekr.sądowy Hanna Beyrowska

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy **S. C.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania **S. C.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 29 października 2012 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu S. C. prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2013 roku i stwierdza, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 1720/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 października 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu S. C. prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach uznając, iż wnioskodawca nie wykazał wymaganego okresu 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach, a jedynie 5 miesięcy i 16 dni. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uznał okresu zatrudnienia w okresie od 28/05/1969 do 25/04/1972 i od 12/04/1974 do 29/04/1974 z tytułu zatrudnienia w Kółku Rolniczym w K. oraz w okresie od 19/09/1974 do 31/03/1990, od 01/05/1990 do 31/05/1990, 01/01/1991 ,od 24/01/1991 do 28/02/1993 w Przedsiębiorstwie (...) w K. ze względu na rozbieżności co do zajmowanych stanowisk w załączonych dokumentach.

Ubezpieczony odwołał od powyższej decyzji i wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że przez cały okres zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie powyżej 3,5 tony w związku z czym wnosi o uznanie tego okresu jako okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji.

Pismem z dnia 11 lutego 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał okresy zatrudnienia ubezpieczonego od 01/05/1969 do 27/05/1969, od 30/04/1974 do 18/09/1974 oraz od 19/10/1987 do 31/01/1990 jako okresy pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. C. (...) Na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnił 28 lat, 11 miesięcy i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 5 miesięcy i 16 dni okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach. Nie jest członkiem OFE. Stosunek pracy rozwiązał w dniu 31 marca 2013 roku.

Uprawnienia do kierowania pojazdami ciężarowymi uzyskał w dniu 25 kwietnia 1974 roku.

/okoliczności bezsporne/

W okresie od 19 września 1974 roku do 28 lutego 1993 roku S. C. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w K.. W tym czasie w okresie od 19 września 1974 roku do dnia 18 października 1987 roku oraz w okresie od 1 lutego 1990 roku do dnia 28 lutego 1993 roku ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W tym czasie kierował samochodami ciężarowymi marki G., J. oraz Kamaz. Każdy z tych pojazdów był pojazdem ciężarowym o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Samochodami ciężarowymi woził materiały do budowy domów.

/dowody: świadectwo pracy koperta k. 26; zakres koperta k. 26; umowa nr (...) koperta k. 26; karty wynagrodzeń koperta k. 26; pismo z dnia 23 czerwca 1988 roku koperta k. 26; pismo z dnia 18 stycznia 1988 roku koperta k. 26; skierowanie z dnia 1 lutego 1990 roku koperta k. 26; dowód z przesłuchania w charakterze strony 00:02:35 – 00:12:44, 00:37:42 – 00:46:44 płyta CD k. 39; dowód z przesłuchania świadka K. K. 00:14:39 – 00:22:27 płyta CD k. 39; dowód z przesłuchania świadka K. N. 00:22:37 – 00:28:36 płyta CD k. 39; dowód z przesłuchania świadka J. R. 00:29:16 – 00:35:00 płyta CD k. 39/

W dniu 6 sierpnia 2012 roku S. C. złożył wniosek o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Decyzją z dnia 29 października 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu S. C. prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach uznając, iż wnioskodawca nie wykazał wymaganego okresu 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach, a jedynie 5 miesięcy i 16 dni.

/okoliczności bezsporne/

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy, w tym w aktach ubezpieczeniowych, których wiarygodność nie była kwestionowana w trakcie postępowania przez żadną ze stron, zatem również Sąd uznał je za miarodajne dla dokonania ustaleń. Sąd dał wiarę również zeznaniom świadków K. K., K. N. i J. R. jako spójnym, logicznym i znajdującym potwierdzenie w zebranych w sprawie dokumentach. Świadczyli oni, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia kierował pojazdami ciężarowymi o ciężarze całkowitym powyżej 3,5t. Sąd dał również wiarę dowodowi z przesłuchania wnioskodawcy w charakterze strony. Zeznanie te, bowiem były logiczne i zgodne z zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków, którym Sąd dał wiarę w całości jak również znalazły odzwierciedlenie w zgromadzonej w sprawie dokumentacji, w szczególności w aktach osobowych ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie S. C. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. z 2009 r. Dz. U. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 ustawy. Przy czym dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (ust. 2 art. 32 ustawy). Zgodnie natomiast z dalszym uregulowaniem wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym wyżej przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32). Oznacza to, że na potrzeby niniejszej ustawy pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach są prace wymienione w § 4-8a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. nr 8 poz. 43 ze zm.), mimo, iż przedmiotowe rozporządzenie zostało wydane w oparciu o art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267), która z kolei została uchylona z dniem 01 stycznia 1999r. przez art. 195 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A - prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego - stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale VIII (w transporcie i łączności) pod pozycją nr 2 wymienione są – prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów. Stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony zostało również wymienione w Dziale VIII pkt 2 podpunkt 1 załącznika nr 1 wykaz A do Zarządzenia Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

Dodatkowo wskazać należy również na § 2 ust. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., zgodnie z którym okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem i utartą praktyką w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zm.) mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

W sprawie bezspornym jest, że ubezpieczony S. C. ukończył 60 lat, wykazał łączny okres składkowy i nieskładkowy przekraczający 25 lat oraz, że w postępowaniu przed ZUS wykazał łącznie 2 lata, 8 miesięcy i 29 dni zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Przedmiotem sporu pozostawało, czy wykonywana przez ubezpieczonego praca w okresie od 19/09/1974 do 18/10/1987 oraz od 01/02/1990 do 28/02/1993 jest pracą w szczególnych warunkach czy też nie.

Wskazać należy, że z treści zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że w/w okresach ubezpieczony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodu ciężarowego o masie całkowitej powyżej 3,5 tony.

Wskazać ponownie należy, że w wykazie A - prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego - stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w dziale VIII „W transporcie i łączności” pod pozycją nr 2 wymienione są – prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

Sporne nie były okresy pracy w w/w przedsiębiorstwach. Po ich uwzględnieniu jako okresów pracy w szczególnych warunkach wnioskodawca legitymuje się koniecznym 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach i spełnia przesłanki do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Należy podkreślić, że warunkiem przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach nie jest przedłożenie odpowiedniego świadectwa pracy, ale wykonywanie pracy w szczególnych warunkach na stanowiskach wymienionych w załącznikach do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i cyt. wyżej przepisów zmienił zaskarżoną decyzję organu ubezpieczeniowego i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 1 stycznia 2013 roku, jako że dopiero od tego dnia ustawodawca zniósł obowiązek rozwiązania stosunku pracy, aby otrzymać prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach zaś ubezpieczony pozostawał w stosunku pracy do końca marca 2013 roku.

Jednocześnie Sąd uznał, iż pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na to, że dopiero przeprowadzenie szczegółowych badań w toku postępowania sądowego pozwoliło ustalić, iż ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki do przyznania mu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Sędzia SR del. do SO Elżbieta Trybulec – Czernek

Zarządzenie:

1. Odnotować,
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego,
3. Przedłożyć z apelacją lub za 21 dni.

Sędzia SR del. do SO Elżbieta Trybulec – Czernek